

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

Sayı : 97354392-010.06.02/19882
Konu : TELİF HAKLARI

01/04/2014

DAĞITIM

İlgi: 05.03.2014 tarihli ve 45641 sayılı yazı.

Kurulumuza Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gönderilen ilgi yazı ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Şaban Halis ÇALIŞ
Başkan Vekili

EK : 1 Yazı

Dağıtım:
Tüm Devlet ve Vakıf Üniversitelerine

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
...02/04/2014

GÜL HAKKİ BİLE
Memur

9.Cad. 06539 Bilkent/ANKARA
Telefon: Faks:
E-Posta:

Ayrıntılı bilgi için irtibat:

Elektronik Ağ

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Telif Hakları Genel Müdürlüğü

05 Mart 2014

Sayı : 46729386-010.99
Konu : Telif Hakları

45641

Yükseköğretim Kurulu-(Gelen No)

10.03.2014 - 24011

.../.../2014

YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMU BAŞKANLIĞINA

Kampüs alanlarında faaliyet gösteren işletmeler dahil olmak üzere üniversiteler bünyesinde özellikle ilim edebiyat eserlerinde fotokopi yoluyla yapılan çoğaltımların hak sahiplerinin haklarını zedeler boyutlara ulaştığı yönünde tarafımıza iletilen şikayetler artmış ayrıca konuya ilişkin haberler son günlerde basın yoluyla da gündeme gelmiştir.

Bilindiği üzere fikir ve sanat eserleri, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korumakta ve eser sahiplerine meydana getirdikleri eserler üzerinde mali ve manevi haklar tanınmaktadır. Bu kapsamda yer alan çoğaltma hakkı gereğince "Bir eserin aslım veya kopyalarını, herhangi bir şekil veya yöntemle, tamamen veya kısmen, doğrudan veya dolaylı, geçici veya sürekli olarak çoğaltma hakkı münhasıran eser sahibine aittir." Bu hakkın eser sahibinin izni olmadan kullanımını Kanunumuzda açıkça suç sayılmış olup cezai ve hukuki yaptırımlara bağlanmıştır.

Bununla birlikte 5846 sayılı Kanunun 30 ila 40'inci maddeleri arasında eser sahibinin mali haklarına Kamu Düzeni, Genel Menfaat, Hususi Menfaat gibi nedenlerle birtakım istisna ve sınırlamalar getirilmiştir. Bu hallerde eser sahibinin izni aranmadan mali hakların kullanımı mümkün olup bunlardan biri olan şahsî çoğaltım istisnasına (Md.38) göre; fikir ve sanat eserlerinin, kar amacı güdülmeksizin şahsen kullanmaya mahsus çoğaltılması mümkündür. Ancak, bu serbestiye dayanak olarak yapılan çoğaltımların hak sahibinin meşru menfaatlerine haklı bir sebep olmadan zarar vermemesi ya da eserden normal yararlanmaya aykırı olmaması gerekmektedir.

Bu bağlamda, fotokopi yoluyla yapılan çoğaltımlar; eserden normal yararlanma sınırlarını aştığı ve eser sahibinin meşru menfaatlerine zarar verici boyuta ulaştığı takdirde 5846 sayılı Kanun bakımından ihlal oluşturmaktadır.

Dolayısıyla bu tür çoğaltma faaliyetlerinin Kanunda öngörülen serbesti sınırları içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmekte olup herhangi bir talep olmaksızın veya toplu çoğaltım biçiminde veya hakkaniyete aykırı olarak gerçekleştirilen faaliyetler ihlal olarak değerlendirilmektedir. Diğer bir deyişle fotokopi yoluyla çoğaltımın müşterinin kontrolünde olması şahsî çoğaltım istisnası bakımından zorunlu olup, çoğaltım amacıyla eserlerin elektronik hafızalarda saklanması veya diğer suretlerde eser sahiplerinin meşru menfaatlerini zedeleyici boyutta ve nitelikte çoğaltım yapılmasının ihlal olarak değerlendirileceği hususu göz ardı edilmemelidir.

Bu kapsamda üniversiteler bünyesinde çoğaltım faaliyeti gerçekleştiren yerlerin, 5846 sayılı Kanun bakımından ihlal olarak nitelendirilebilecek faaliyetlerden kaçınması konusunda üniversite yönetimlerinin bilgilendirilmesi; hukuki anlamda yaşanabilecek sıkıntıların önüne geçilmesinin yanı sıra ülkemizin bilimsel üretiminin devamlılığı bakımından da büyük önem arz etmektedir. Nitekim korsan faaliyet kapsamında düşünülebilecek bu tür ihlaller ülkemizde eser üretimini ve kültür hayatını olumsuz etkilemekte; uluslararası alanda ülkemizin saygınlığını zedelemektedir.

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Telif Hakları Genel Müdürlüğü

Bu noktada değinilmesi gereken diğer önemli bir husus ise lisanssız yazılım kullanımudur. Bilindiği üzere 5846 sayılı Kanunda ilim edebiyat eseri olarak korunan bilgisayar programlarının lisanssız olarak kullanılması, hak sahibinin izni olmaksızın çoğaltılması, değiştirilmesi ve dağıtılması cezai ve hukuki yaptırımlara bağlanmıştır. Bu düzenlemeye paralel olarak, kamu kurum ve kuruluşlarında, bilgisayar programlarının edinilmesi, kullanılması, yönetimi ve alınacak tedbirlere yönelik esasların tespiti amacıyla 16.08.2008 tarihli ve 26938 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 2008/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kamu kurum ve kuruluşlarında lisanslı yazılım kullanılması hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla bahse konu Başbakanlık Genelgesinde de öngörüldüğü üzere **üniversitelerimizde ve kampüs alanlarında faaliyet gösteren işletmelerde lisanslı yazılım kullanılması gerekmektedir.**

Ayrıca bilindiği üzere 5846 sayılı *Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun* 81. maddesi gereğince "Musiki ve sinema eserlerinin çoğaltılmış nüshaları ile süreli olmayan yayınlara bandrol yapıştırılması zorunludur." Bu kapsamda bandrol kullanılmasının zorunlu olmadığı haller Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönermeliğin 5inci maddesinin 2inci fıkrasında sınırlı sayıda belirlenmiş olup bu haller dışında kalan ve **üniversitelerce yayımlanan kitaplar da ücretsiz dağıtılacak olsalar dahi bandrol zorunluluğuna tabidir.** Bandrol yükümlülüğüne aykırı olarak kitapların satışı, dağıtım gibi eylemler Kanunumuzda açıkça suç sayılmış olup cezai ve hukuki yaptırımlara bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan açıklamalar doğrultusunda; fotokopi yoluyla gerçekleşen çoğaltımlarda mevzuata uygun hareket edilmesi, lisanslı yazılım kullanması ve bandrol uygulamasına riayet edilmesi gibi fikri haklar bakımından önem arz eden hususlarda üniversite yönetimlerinin gerekli hassasiyeti göstermesi ve tüm ilgilileri bu çerçevede bilgilendirmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda üniversite yönetimlerinin bilgilendirilmesi hususunda Bakanlık olarak her türlü desteği sunabileceğimizi taahhüt ederek göstereceğiniz hassasiyet ve işbirliğinden memnuniyet duyacağımızı ifade etmek isterim.

Özgür ÜZASLAN
Bakan a.
Müsteşar

EK: 2008/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi

16 Temmuz 2008 ÇARŞAMBA

Resmî Gazete

Sayı : 26938

GENELGE

Başbakanlıktan:**Konu:** Lisanslı Yazılım Kullanılması.**GENELGE**
2008/17

Bilindiği üzere; kamu kurum ve kuruluşlarında bilgisayar teknolojisinin hızla gelişmesi sonucu, kamu hizmetlerinin görülmesinde, yaygın olarak kullanılan bilgisayar programları, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında, ilim ve edebiyat eseri olarak koruma altındadır.

Birçok ülkenin telif hakları sistemine paralel şekilde, diğer eser türlerinde olduğu gibi bilgisayar programlarının da, lisanssız kopyalarının kullanılması, hak sahibinin izni olmaksızın çoğaltılması, değiştirilmesi ve dağıtılması fiillerine karşı 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda cezai ve hukuki yaptırımlar öngörülmüştür.

Bu sebeple, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümleri çerçevesinde, fikri hakların korunması açısından, kamu kurum ve kuruluşlarında, bilgisayar programlarının edinilmesi, kullanılması, yönetimi ve alınacak tedbirlere yönelik esasların tespiti ile ilgili düzenlemelerin yapılması gerekli görülmüştür.

1. Kamu Kuruluşlarında Bilgisayar Programı Edinilmesi

Bütçeleme: Bilgisayar programlarının satın alınmasından önce yapılacak bütçelemede, bilgisayar programları, bilgisayar donanımından ayrı kalem olarak belirtilmelidir. Bütçeleme yapılırken edinilecek bilgisayar programlarının lisanslama esasları dikkate alınmalı, ihtiyaç bulunan lisans sayısı kadar program bütçede yer almalıdır.

Şartname: Bilgisayar programı satın alınımın söz konusu olduğu şartnamelerde, satın alınacak bilgisayar programları ayrı kalem olarak yer almalı ve sağlanacak bilgisayar programlarının lisanslı olması gerektiği ve lisans miktarları mutlaka belirtilmelidir.

Teslimat: Satın alma işlemi sonucunda teslimatı yapılan bilgisayar programlarının teslim, geçici ve katı kabul işlemleri sırasında; lisanslı olup olmadığı kontrol edilmeli ve sadece lisanslı programların kabulü yapılmalıdır.

2. Yazılım Yönetimi ve Denetimi

Yazılım yönetimi ve denetimi; kamu kurum ve kuruluşlarının bünyelerindeki yazılımların, 5846 sayılı Kanun ve lisans anlaşmalarına uygun olarak bulundurulması ve kullanılmasının sağlanması amacıyla kuruluş içinde yapılması gerekli işlem ve denetim etkinliklerini kapsamaktadır.

Söz konusu etkinlikler kamu kurum ve kuruluşunda bilgi işlem ünitesi veya bu işten sorumlu birimin koordinasyonunda, hukuk müşavirliği ve teftiş veya denetiminden sorumlu kurul veya birimlerin ayrı ayrı veya ortak çalışması sonucu yerine getirilecektir.

Lisanssız yazılımlarının bulundurulması ve kullanımının önlenmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşları;

- Lisans hakları kamu kurum ve kuruluşuna ait olmayan tüm programların, bilgisayar ve medyalarından silinmesi ve lisanslı olanların temin edilmesi,

- Lisans sicili oluşturularak kurumun sahip olduğu yazılım ve lisansların takip edilmesi,

- İhale neticesi yüklenici firma tarafından bilgisayar ve yazılımların tesliminde, yazılımların orijinal ve lisanslı olduğunun ve belgelerinin şartnameye uygunluğunun kontrol edilmesi,

- Kullanılan yazılımların yasal olarak kurum tarafından sağlanmış orijinaller olup olmadığının ve yazılım siciline uygunluğunun belirli aralıklarla denetlenmesi,

- Kamu kurum ve kuruluşunda, bilgi işlem ünitesi veya bu işten sorumlu birimde çalışanların bu genelgenin gereklerine göre işlem tesis etmelerinin sağlanması,

hususlarında gereken tedbirleri alacaklardır.

6/2/1998 tarihli ve 1998/10 sayılı Genç.ve Yönetimden Kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan